

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3185/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 24.Beüf.8973/2022/4. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Horváth Vivien ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján – a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 2.Bpk.XVIII.482/2022/2. számú végzésére is kiterjedően – a Fővárosi Törvényszék 24.Beüf.8973/2022/4. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az indítvány és a bírósági határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az alapügyben embercsempészés büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőeljárásban a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú, 2020. február 14-én kelt ítéletében az indítványozó (az alapügyben vagyoni érdekelt) tulajdonában álló budapesti ingatlan vonatkozásában vagyonekobjaszt rendelt el a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 77/B. § (2) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság álláspontja szerint kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy az indítványozó szülei – a büntetőügy I. és VI. rendű vádlottjai – bűnszervezetben való részvételük ideje alatt, bűncselekmények elkövetése révén szerezték meg az ingatlant, amely az akkor még kiskorú indítványozó tulajdonába került, a szülők haszonélvezeti jogával terhelten.
- [4] Az indítványozó és szülei ezt követően felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be, amelyet a Kúria, mint törvényben kizártat, elutasított a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 656. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján, figyelemmel a Be. 650. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra, amely szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás útján orvosolható.
- [5] Az indítványozó a Be. 671. § 12. pontja alapján egyszerűsített felülvizsgálat iránti indítvánnyal fordult a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bírósághoz, kérve a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletének a megjelölt ingatlanra vonatkozó vagyonekobjásról rendelkező részének hatályon kívül helyezését. Érvelése szerint az indítványozó az ingatlan vételárát részben személyes jövedelméből, részben rokoni támogatásból fizette ki. Utóbbi igazolására csatolt egy közokiratot, amely tanúsítja, hogy rokonai közjegyző előtt olyan tartalmú nyilatkozatot tettek, miszerint az indítványozót éveken át támogatták, jelentős összeget adományozva neki. Ez bizonyítja álláspontja szerint, hogy az ingatlan megvásárlására nem bűncselekmények elkövetéséből szerzett anyagi forrásból került sor. Az egyszerűsített felülvizsgálati indítvány szerint a másodfokú bíróság a vagyonekobjás kapcsán indokolási kötelezettségének nem tett eleget, nem adott számot arról, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok ellenére miként jutott azokkal ellentétes következtetésre.
- [6] A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 2.Bpk.XVIII.482/2022/2. számú végzésével az egyszerűsített felülvizsgálati indítványt elutasította. A bíróság osztotta az alapügyben másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék álláspontját abban a tekintetben, hogy az indítványozó rokonai által közokiratba foglalt nyilatkozat nem alkalmas a törvényi vélelem megdöntésére, amely szerint ellenkező bizonyításig vagyonekobjás alá eső vagyonnak kell tekinteni a bűnszervezetben való részvétel idején szerzett minden vagyont [Btk. 77/B. § (4) bekezdés].
- [7] Az indítványozó jogi képviselője fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 24.Beüf.8973/2022/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta. Indokolásában a bíróság

kiemelte, hogy az egyszerűsített felülvizsgálat nem rendes jogorvoslat, a bíróság alapügyben elvégzett bizonyítékértékelő tevékenységét nem lehet támadni, csak akkor van lehetőség a kifogásolt rendelkezés megváltoztatására, ha annak törvénysértő jellege egyértelműen megállapítható. A végzés indokolása szerint az indítványozó által előadottak és a csatolt okiratok az alapügyben felhozott és értékelt bizonyítékokon túl újat nem hoztak, így elterő döntést sem alapozhatnak meg.

- [8] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett és hiánypótlási felhívást követően kiegészített alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állítva elsősorban a Fővárosi Törvényszék egyszerűsített felülvizsgálat során hozott döntésének megsemmisítését, másodsorban a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú ítéletének vagyonek Kobzást kimondó rendelkezésének megsemmisítését kérte. Indítványozta továbbá a vagyonek Kobzást végrehajtásának felfüggesztését.
- [9] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látja az indítványozó, hogy ezen alaptörvényi rendelkezés alapján a bíróságok feladata lett volna a tulajdonhoz való jogot érintő vagyonek Kobzást alkalmazhatóságát vizsgálni, ennek azonban nem tettek eleget. Érvelése szerint a panaszban sérelmezett bírói döntések figyelmen kívül hagyták az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését, az alapügyben másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék önkényesen, törvényi felhatalmazás ellenére vonta el a tulajdonát, az egyszerűsített felülvizsgálat során eljáró bíróságok pedig nem mondták ki a vagyonek Kobzást törvényellenességét.
- [10] A tulajdonhoz való jog sérelme az indítványozó álláspontja szerint a fent írtakhoz kapcsolódóan azáltal következett be, hogy a bíróság nem teljesítette alapjogvédelmi kötelezettségét, nem orvosolta az indítványozó tulajdonának törvénytelen elvonását.
- [11] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme kapcsán az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosultságát képező indokolt bírói döntéshez való jogát nevesítette. Ezen alapjog sérelmét abban látja, hogy sem a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú döntése, sem pedig az egyszerűsített felülvizsgálati indítványt elbíráló bíróságok nem adták indokát annak, hogy miként jutottak az indítványozó által csatolt bizonyítékok ellenére azok tartalmával ellenkező döntésre.
- [12] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [13] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.
- [14] Az indítványozó meghatalmazással eljáró jogi képviselője az alkotmányjogi panaszt az elsődlegesen támadott egyszerűsített felülvizsgálat során hozott bírói döntés vonatkozásában az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint megállapított határidőn belül nyújtotta be.
- [15] A Fővárosi Törvényszék másodlagosan támadott 21.Bf.12.661/2018/135. számú ítéletét az indítványozó jogi képviselője 2020. március 16-án vette át, az alkotmányjogi panasz benyújtására 2022. szeptember 16-án került sor, így a panasz az alapügyben másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletét támadó része elkészt, ezért az ezzel kapcsolatos indítványrész nem képezheti a jelen alkotmányjogi panasz eljárás tárgyát.
- [16] Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel a panasz alapjául szolgáló büntetőügyben vagyoni érdekelt volt. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [17] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz előterjesztésére kizárólag az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel szemben van lehetőség. „A bírósági eljárást – egyéb határozattal – befejező bírói döntések minősítése során az Alkotmánybíróság a panasz alapjául szolgáló bírósági eljárást (vagy annak valamelyik szakaszát) szabályozó törvényi rendelkezéseket veszi alapul. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező kérdésben – a Be. 674. § (2) és (4) bekezdése alapján – hozott végzés az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható.” {3101/2022. (III. 10.) AB végzés, Indokolás [15]–[16]} Minderre tekintettel a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság támadott végzése e követelménynek megfelel.
- [18] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.

- [19] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, ezért állított sérelme sem vetheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét {lásd például: 16/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [21]; 3434/2020. (XII. 9.) AB végzés, Indokolás [32]}.
- [20] Az Alaptörvény XIII. cikke és a XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaznak, így az indítvány e körben teljesíti a törvényi feltételt.
- [21] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz az Alaptörvény XIII. és XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek is megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, illetve a sérelmezett bírói döntést, indokolja annak Alaptörvénybe ütközését, és kifejezetten kéri a megsemmisítését.
- [22] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [23] 4.1. Az Alaptörvény XIII. cikkének állított sérelme kapcsán az Alkotmánybíróság korábbi döntésében már megfogalmazta: „[...] a vagyonekbezés mint intézkedés sértheti a nem elkövető tulajdonos tulajdonhoz fűződő alkotmányos jogát [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés]. Ezen intézkedés alkalmazásának sajátossága, hogy semmilyen jogági felelősség megállapításához nem köthető, vagyis sem jogellenességet, sem felróhatóságot, sem pedig egyéb jogágazati felelősséget nem kíván meg alapfeltételként {3101/2022. (III. 10.) AB végzés, Indokolás [25]}. Alkalmazása ehhez képest a Btk. 74. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén kötelező, vagyis elrendelésének anyagi jogi alapja világos.” {3240/2022. (V. 18.) AB végzés (a továbbiakban: Abv.), Indokolás [11]}
- [24] A Be. tulajdonjogi igények érvényesítése érdekében biztosítja a büntetőeljáráson kívüli perlés lehetőségét [Be. 57. § (4) bekezdés], így a vagyonekbezással érintett vagyoni érdekelt tulajdoni igénye nem vész el, azt polgári peres úton érvényesítheti. A tisztességes eljáráshoz való jogból, illetve a tulajdonhoz való jogból nem következik szükségszerűen, hogy a vagyoni érdekelt számára biztosított legyen, hogy kifejezetten a büntetőperben vitasson vagyoni kérdéseket, ugyanakkor a hatályos szabályozás lehetőséget biztosít számára a polgári úthoz, így tulajdoni igénye nem enyészik el (lásd hasonlóan: Abv., Indokolás [11]).
- [25] A fent kifejtettek okán a tulajdonhoz való jog sérelmét illetően bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés nem vetődik fel.
- [26] 4.2. Az Alkotmánybíróság a tisztességes bírósági eljárás részjogosítványát képező indokolt bírói döntéshez való joggal kapcsolatban korábbi döntéseiben már megfogalmazta, hogy nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helyállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]; 3430/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [27] A „tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Ezzel összhangban az Alkotmánybíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, csak azt értékelheti, hogy a bíróság a döntésében az eljárásban résztvevő feleknek az ügy érdemi, lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálta-e, és értékelő tevékenységéről számot adott-e {lásd hasonlóan: 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]; 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}.
- [28] Az indokolt bírói döntéshez való panaszellelme kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bíróság végzésében tételesen és részletesen tekinti át az egyszerűsített felülvizsgálati indítványban előadott,

már az alapügyben is vizsgálat tárgyát képező érveket és bizonyítékokat. A bíróság a Btk. vagyoneklobzásra vonatkozó szabályainak értelmezéséről is számot adva indokolta a döntését. Mindezek alapján megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog körében értékelhető indokolási kötelezettségének az indítványozó által felvetett szempontok vonatkozásában is eleget tett.

- [29] A jogszabályok értelmezése, a jogalkalmazási tevékenység, és mindezek alapján a döntés meghozatala, az azt alátámasztó következtetések levonása a rendes bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, amelyet az Alkotmánybíróság erre vonatkozó hatásköre hiányában nem vonhat el. „Az Alkotmánybíróság feladata nem a bíróságok tény-, illetve jogkérdésekben elfoglalt álláspontjának a felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot a bíróságoktól számon kérje.” {3437/2022. (X. 28.) AB végzés, Indokolás [30]} Mindezek alapján az indítványban hivatkozott, vagyoneklobzással érintett ingatlan tulajdonjoga megszerzésének körülményeinek vizsgálata, és az ehhez kapcsolódó tényállás megállapítása nem képezhetik az Alkotmánybíróság vizsgálatának tárgyát.
- [30] Az alkotmányjogi panasz tartalma alapján megállapítható, hogy az indítványozó a támadott határozat kapcsán az egyszerűsített felülvizsgálat során eljáró bíróság jogértelmezésének és jogalkalmazásának kritikáját megfogalmazva kizárólag törvényességi kérdéseket vet fel, és valójában egy számára kedvező tartalmú új döntés meghozatalát kívánja elérni {vö. pl. 3346/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [72]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [31] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek szerint arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XIII. és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), d) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította. A visszautasításra tekintettel a jogerős döntés felfüggesztése iránti kérelemről külön határozni nem kellett.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2202/2022.

